

Minnesanteckningar från möte i SUHF:s expertgrupp för studie- administrativa frågor

Mötet ägde rum den 26 oktober, kl. 09:30-12:30, i SUHF:s lokaler på Riddarholmen, Stockholm.

Närvarande ledamöter/adjungerade:

Jörgen Tholin, prorektor, Högskolan i Borås, ordförande
Christopher Sönerbrandt, enhetschef, Karolinska Institutet, verkställande ledamot
Cilla Häggkvist, bitr. chef Studentavdelningen, Uppsala universitet
Jerker Dahne, chef Studentavdelningen, Stockholms universitet
Mia Oldenburg, chef Studentavdelningen, Luleå tekniska universitet
Brita Lundh, chef Studerandeavdelningen, Högskolan i Halmstad
Ann Cederberg, förvaltningschef, Mälardalens högskola
Susanne Wadsborn-Taube, avdelningschef, Universitets- och högskolerådet (UHR)
Peder Tjäderborn, Umeå universitet, deltar som ordförande i Samordningsgruppen för
högskoleprovet
Marie Eslon, Linköpings universitet, deltar som ordförande i nationella bedömningsgruppen för
antagning (NBA)
Linda Gerén, utredare, SUHF:s kansli

Frånvarande ledamöter/adjungerade:

Elisabet Lökvist, Sveriges förenade studentkårer
Christina Murray, Internationell strateg vid Kungl. tekniska högskolan, adjungerad ledamot utsedd
av expertgruppen för internationaliseringsfrågor

Övriga deltagare:

Inga övriga deltagare

1. Välkommen!

Jörgen hälsade alla välkomna.

2. Dagordning

Den utskickade dagordningen godkändes efter tillägg av övriga frågor (p. 17).

3. Föregående minnesanteckningar

Föregående minnesanteckningar justerades och lades till handlingarna.

4. Meddelanden och information

a. SUHF:s förbundsårsamling

SUHF:s förbundsårsamling hölls den 24 oktober Linda informerade om mötets innehåll, bl.a. har förbundsårsamlingen valt en ny styrelse för SUHF. Fullständiga handlingar till förbundsårsamlingen finns publicerade på websidan, www.suhf.se.

b. Danske Bank

Linda informerade om att Danske Bank har svarat på skrivelsen från SUHF om problemen för de som inte har svenskt personnummer (t.ex. internationella studenter) att öppna bankkonton. Av svaret framgår att Danske Bank ska tillhandahålla tjänsten. Än så länge fungerar tjänsten dock inte fullt ut för icke svenskspråkiga.

c. *UHR har inrättat ett rektorsråd*

Susanne meddelade att UHR har inrättat ett rektorsråd fr.o.m. den 1 november. Syftet är att skapa ett forum för att stämma av och förankra frågor på ledningsnivå inom de delar av UHR:s verksamhet som berör högskolesektorn. Rektorerna kan också initiera diskussion kring frågor inom UHR:s ansvarsområde.

5. Rekommendation om hantering av avgiftsskyldiga studenter

Linda meddelade att SUHF:s förbundsårsamling den 24 oktober antog den föreslagna rekommendationen. Expertgruppen **föreslog att** rekommendationen ska skickas ut till lärosätenas registraturer när den är slutligt justerad.

6. Antal urval i internationella antagningsomgångar

Christopher presenterade förslaget om ändring av SUHF:s rekommendation (2016:2) *Rekommendationer för nationella antagningsomgångar: tidsplaner, antal sökalternativ, takvärden och antal urval* avseende tillägg av uppgift om antal urval i de nationellt samordnade antagningsomgångarna. Ändringen bygger på den utredning och den pilot UHR har gjort med endast 1 urval i de gemensamma antagningsomgångarna för internationella program och kurser. Andreas Sandberg, enhetschef, UHR, har deltagit i den slutliga beredningen av förslaget. Expertgruppen **beslutade att** lyfta förslaget till SUHF:s styrelse för beslut.

7. Konsekvenser av domen i Högsta domstolen mot Mälardalens högskola

Christopher inledde punkten med att rekapitulera den tidigare diskussionen i ämnet. Expertgruppen har diskuterat tre huvudsakliga alternativ: att lyfta skäl för ändring i lagtexten till Utbildningsdepartementet, att börja skriva avtal med studenter, samt att ändra i utbildningarnas anmälningsinformation. SUHF:s expertgrupp för Internationaliseringsfrågor har också diskuterat frågan och anser att det är viktigt att trycka på om att ändra i lagtexten, trots att detta riskerar att bli en långdragen process.

Expertgruppen **instämmer med internationaliseringsgruppen att** en översyn av lagtexten är viktig. Ann tar upp den frågan med sin lärosätessjurist som är väl insatt i frågan. Expertgruppen **anser också att** kvalitetssystemet och lärosätenas autonomi är en politiskt het fråga. Det är viktigt att se upp så vi inte får tillbaka det som kritikerna till det nya kvalitetssystemet varnat för, att lärosätena inte har incitament att själva kritisera kvalitet i sina egna utbildningar. Expertgruppen **avser att** till att börja med förbereda en skrivelse till Utbildningsdepartementet från SUHF (styrelsen) och till det tar Ann fram ett underlag.

8. Återbetalning av studieavgifter till vissa länder

Cilla berättade om diskussioner hon haft med några lärosäten om deras erfarenheter av svårigheter att betala tillbaka studieavgifter till vissa länder p.g.a. lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Det är svårlösta ärenden som man hanterar på olika sätt. I vissa fall sammanfaller svårigheter att få uppehållstillstånd med svårigheter att få återbetalning.

Expertgruppen diskuterade om lärosätena bör informera om att det p.g.a. lagen inte är möjligt att betala tillbaka till vissa länder. Expertgruppen **beslutade att** återkomma till frågan vid kommande möte, efter att ett utkast tagits fram av Cilla. Susanne nämnde att UHR:s rådgivande grupp för webbinformation vid behov också kan involveras.

9. Brexit

Cilla inledde genom att reflektera över vad som händer för studenter från Storbritannien som får tredjelandsstatus vid en s.k. hård Brexit. Även förutsättningar för inresande och utresande studenter inom utbildningssamarbeten och utbytesprogram med Storbritannien kan påverkas. Expertgruppen **uttalade att** den nyligen antagna rekommendationen för hantering av studieavgiftsskyldiga studenter bör följas och ger vägledning. Susanne **fick uppdrag att** lyfta frågan i produktionsrådet för att säkerställa beredskap att hantera de frågor som kan uppstå p.g.a. Brexit.

10. Utveckling av tillträdessystemet – Nya regeringsuppdrag till UHR

Susanne gav expertgruppen en lägesrapport om UHR:s arbete med de nya regeringsuppdragen:

- i. *Att ta fram en mer detaljerad beskrivning av vilka kompetenser som krävs för grundläggande behörighet.*

Uppdraget ska redovisas den 14 december 2018 och ligga till grund för utvecklandet av ett nationellt behörighetsprov, i linje med det som kom fram i tillträdesutredningen.

UHR driver nu detta utvecklingsarbete med full fart. Bengt Levinsson, UR, med koppling till pågående utvecklingsarbeten avseende reell kompetens, ingår som en nyckelperson i projektgruppen. Magnus Hjort, UHR, deltar i arbetet som utredningssekreterare. UHR har också etablerat en god dialog med Skolverket i frågan. Från lärosätena är Christopher Sönerbrandt, Brita Lundh och Jerker Dahne utsedda av UHR att bistå som referensgrupp i arbetet med detta uppdrag.

UHR:s tolkning av uppdraget är att inte ta fram några föreskrifter inom detta uppdrags tidsram. Inriktningen är att med utgångspunkt i den nya förordningen ta fram mer detaljerade beskrivningar av kompetenserna. Det blir sedan en bra grund för kommande arbete att utreda och föreslå nya föreskrifter enligt gängse formalia, inkl. remiss till bl.a. samtliga lärosäten.

- ii. *Att förbereda försök för ett nationellt behörighetsprov.*

Uppdraget ska redovisas senast den 31 januari 2019 och arbetet med att utveckla provet påbörjas i början av 2019. Syftet är att ta tillvara den kompetens man kan få på andra sätt än genom formella studier i svenska gymnasieskolan. UHR har inlett utvecklingsarbetet avseende det nationella behörighetsprovet.

- iii. *Att ta fram former för antagningsprov till ämneslärarutbildningarna.*

Uppdraget ska redovisas senast den 14 december 2018. Provet avses mäta de sökandes motivation och drivkraft för att bli lärare och syftet är att minska avhoppet från ämneslärarutbildningarna. UHR:s arbete med uppdraget pågår och det är Karin Holmvall, UHR, som leder det. En viktig fråga i uppdraget är vad som ligger bakom de många avhoppet och vad kan ett antagningsprov göra i sammanhanget?

- iv. *Att utreda om högre krav ska ställas på betygen för särskild behörighet för exempelvis lärarutbildningarna.*

Syftet är att barn och ungdomar ska möta behöriga och kompetenta lärare i skolan. Regeringen har på vissa lärarutbildningar sett ett behov av att fler ska klara av att slutföra utbildningen. Uppdraget ska delvis genomföras tillsammans med Universitetskanslersämbetet (UKÄ) och redovisas senast den 29 maj 2019.

UHR:s arbete med detta uppdrag pågår. Det leds av Kerstin Alverholt, UHR. UKÄ är involverat. Inledningsvis har projektet ringat i några centrala frågor, exempelvis:
- Vilka yrkesprogram berörs? Hur gamla betyg(system) ska omfattas, d.v.s. hur retroaktiva ska de högre kraven vara? Vilka erfarenheter finns av hur högre antagningskrav påverkar retentionen? UHR avser att återkomma med några frågor särskilt till SUHF:s expertgrupp för studieadministrativa frågor.

- v. *Att genomföra en pilotstudie för viktade resultat på högskoleprovet.*
Uppdraget redovisas 1 december 2023. Syftet är att bättre kunna förutse studiekapaciteten på utbildning beroende på inriktning, genom att vikta högskoleprovets olika delprov efter de krav utbildningen ställer.

UHR har börjat arbetet med uppdraget. Till att börja med är det civilingenjörsutbildningarna som får ingå i piloten. I detta skede kommer det endast vara möjligt att vikta resultaten på de två delar som ingår i högskoleprovet på följande vis: 50 % - 50 % eller 25 % - 75 % eller 75 % - 25 %. I pilotprojektet kommer alla sökande med godkänt resultat att delta med den av lärosätet angivna viktningen. I arbetet med detta uppdrag finns särskilda utmaningar p.g.a. pilotprojektets tidsplan. Det kommer vara nödvändigt med systemutvecklingsarbete, och det finns mycket små möjligheter att göra simuleringar i testmiljö. UHR utreder också om det är nödvändigt att ta fram ändrade föreskrifter i och med pilotverksamheten.

- vi. *Att främja lärosätens arbete med att ta fram lokala urvalsgrupper.*
Uppdraget ska redovisas under 2018. Svenska lärosäten har länge haft möjlighet att till varje utbildning anta en tredjedel av studenterna efter eget urval bland de som uppfyller behörigheten. Framför allt är detta en möjlig väg vidare för dem som uppnått grundläggande behörighet via bedömning av reell kompetens. Osäkerheten kring hur de lokala urvalen ska genomföras på ett korrekt sätt har gjort att regeln i stort sett inte tillämpas. UHR:s arbete pågår även när det gäller detta uppdrag.

Susanne informerade även om andra pågående regeringsuppdrag vid UHR:

- Det så kallade *REKO-projektet* arbetar nu vidare med hur den tänkta virtuella organisationen för bedömning av reell kompetens ska utformas. Projektnamnet för detta är REKVO med Kerstin Alverholt, UHR, som ledare. En knäckfråga är:
- Vilken slags kompetens behöver vi för att bemanna den virtuella organisationen?
- Arbete med ett uppdrag avseende en *Lärarytelseguide* som ska finnas på www.studera.nu pågår. Den guiden ska rikta sig mot den som redan har en högre utbildning och som vill vidareutbilda sig till lärare.
- UHR arbetar också med det så kallade *Kulturskoleklivet*, ett arbete som görs tillsammans med Kulturrådet. Det riktar sig mot dem som arbetar som pedagoger inom Kulturskolan.

11. Aliashantering i NyA och Ladok

Christopher berättade om hur arbetet i frågan om hur uppgifter om skyddade personuppgifter hanteras i NyA och Ladok. Expertgruppen har sökt efter en person med rätt kompetens och tid för arbetet men har just nu inget förslag. Christopher har initierat en dialog med Ladok och UHR för att hitta sätt att hantera detta.

Expertgruppen **ställer sig bakom att** Christopher fortsätter detta arbete och tillsammans med Ladok och UHR återkommer till nästa möte med ett förslag hur vi går vidare.

12. Översättning av akademiska meriter

Marie inledde med att berätta att frågan om översättning av franska och tyska meriter har diskuterats under lång tid. NBA har nu bett Expertgruppen att bifalla någon av följande punkter:

- a) Stöd till förslaget att översättning krävs även för franska och tyska dokument.
- b) Stöd till förslaget att översättning inte ska krävas utan att nuvarande lydelse kvarstår.
- c) Skicka ut frågan på remiss till lärosätena för ett bredare beslutsunderlag.

Expertgruppen diskuterade frågan. Att översättning inte krävs från franska och tyska är troligen en kvarleva från en tid när fler personer i Sverige kunde dessa språk. Att många numera kan spanska avspeglas inte i nuvarande krav på översättning. Situationen i Sverige är sådan att detta är ett faktiskt problem för antagningsenheterna.

Expertgruppen **förordade enhälligt** alternativ a.

13. Definition och tolkning av begreppen undantag/reell kompetens

Marie förvarnade om att ett arbete snart behöver inledas vad gäller att se över SUHF:s rekommendation (Rek 2009:2) om bedömning av reell kompetens för grundläggande behörighet. Expertgruppen höll med om detta. Marie fick i **uppdrag att** tillsammans med Tarmo Haavisto se över frågan till nästa möte.

14. UKÄ referensgrupper till arbetet med nya vägledningar

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har bett SUHF att utse representanter till deras referensgrupper för arbetena att uppdatera vägledningen Rättssäker examination (4:e upplagan) och vägledningen om högskolornas handläggning av överklaganden. Till arbetet med Rättssäker examination ber UKÄ om två representanter. Detta arbete påbörjas under sista kvartalet i år och avslutas under nästa år. Till arbetet med högskolornas handläggning av överklaganden ber UKÄ om en eller två representanter. Expertgruppen **utsåg** Brita Lundh och Jerker Dahne som representanter till arbetet med Rättssäker examination samt Marie Eslon som representant till arbetet med Högskolornas handläggning av överklagandeärenden.

15. Beredning av svar på remisser

- a. *En andra och en annan chans (SOU 2018:71)*
Stora delar av SOU:n är okontroversiell men det finns frågor som berör lärosätena. Expertgruppen **ansåg att** det är värdefullt om SUHF svarar på remissen.
- b. *Internationaliseringsutredningens slutbetänkande*
Christopher informerade om att internationaliseringsgruppen har bett att den studieadministrativa expertgruppen ska delta i formulerandet av ett remissvar från SUHF.

16. Rapporter från andra grupper

a. *Samordningsgruppen för högskoleprovet*

Peder meddelade att HP-gruppen från och med nästa möte har en ny ordförande, Tarmo Haavisto, LU. På senast mötet diskuterades åtgärder mot provledare som inte följer arbetsgången. Ett korrigerade samtal föreslås. Peder har av SUHF utsetts att delta i ett UHR-möte om digitalisering av högskoleprovet. UHR har utrett möjlighet att anpassa provet till fler grupper. Det arbetet kommer inte att gå vidare. Idag åtalas fuskliken. Regeringen utreder möjligheten att göra kroppsvisiteringar under högskoleprovet. Expertgruppen **tackade** Peder för väl utfört arbete som ordförande i Högskoleprovsgruppen.

b. *Nationella bedömningsgruppen för antagning (NBA)*

Marie rapporterade om aktuella frågor inom NBA. Nomineringar till två vakanser är utskickad, svar senast 30 november.

c. *Expertgruppen för internationaliseringsfrågor*

Christopher meddelade från Expertgruppen för internationaliseringsfrågor att Migrationsverket vill starta ett pilotprojekt tillsammans med några lärosäten. Projektet handlar om att lärosätena själva ska göra en studieavsiktsbedömning som underlag för Migrationsverkets beslut om uppehållstillstånd. Christopher återkommer om detta projekt. Marie kompletterade med att Migrationsverket i flera fall har ifrågasatt de sökandes kunskaper i Engelska.

17. Övriga frågor

- Susanne berättade att UHR kommer skicka ut information om GDPR och NyA Open till lärosätena.
- Cilla tog upp frågan om studenternas adresser, i ljuset av GDPR, egentligen behöver finnas i Ladok? Dessutom lyfte Cilla frågan om varför finns det förutbildningspoäng i Ladok? Expertgruppen **noterade att** Christopher kontaktar Mauritz Danielsson, Ladok, och att frågorna ska lyftas på kommande möte.
- Ann och Brita anmälde varsin övrig fråga som **bordlades** till kommande möte.

18. Avslutning

Mötestider för våren 2019 beslutades.

- **5 december kl 09:30 -12:30** (leds av Christopher eftersom Jörgen har förhinder)
- **6 februari kl 09:30 -12:30**
- **22 mars kl 09:30 -12:30**
- **24 maj kl 09:30 -12:30**

Med detta avslutade ordförande mötet.